

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Po volitvah.

Ljubljanske mestne volitve so za nas zopet podučljive. Videli smo svoj napredek povsod. Ali nij povsod jednak in ne povsod zadosten. Pač smemo zadovoljni biti, da smo pridobili tretji razred, najneodvisneje volilce, tako popolnem za slovensko stran, da ga nam nobena sila ne iztrga več. 160 naših glasov proti 90 nemškutarskim (uradnikom dveh železnic, hranilnice, necim pisarjem itd.)! Tu cifra govori, zlasti če se premisli, da smo pred dvema letoma v istem razredu zmagali bili s 4 kandidati le z 2 dvema glasoma večine, z jednim kandidatom pa celo za 1 glas propali. Tak uspeh nas more samo živo izpodbujati, da vztrajemo v delu in agitaciji za slovensko reč.

Manj vspeha imamo v prvem razredu. Tam imamo letos samo tri glase več kot lani. Računili smo na nekoliko več, da si zmage pričakovati si nijsmo upali še letos. Tu je mnogo volilcev večjih hišnih posestnikov, ki so „še stare šole“, ne razumejo nove ideje. Ti morajo počasi izginiti. Poleg teh je nekaj aristokratov, ki imajo hiše v Ljubljani, celo leto tu ne prebivajo, ali ob dnevi te volitve zvesto priteko nemškutarjem na pomoč. Tudi vladni vpliv v tem razredu tako deluje, kakor v drugem. In ako se celo govori še o necem družem sredstvu, katero nam ubogim Slovencem nij na razpolaganje, nij tako čudno, da smo le 88 glasov skupaj spravili.

Narodna naša slovenska stranka je pri zadnjih volitvah v središču Slovenije pokazala vendar jedno in to: da naša misel vedno čvrstejša postaja in se ne daje upogniti, če mi nečemo in če mi delamo; pokazala, da je laž, če naši protivniki govore, ka njih stvar

in njih načela napredujejo. To nam dajlj pogum, da bodemo isto čvrstost in delavnost in isti uspeh imeli pri teškej in osodnej volilnej bitvi, katera nas čaka še to leto pri prihodnjih deželnih volitvah. Treba je, da se na nje po vsej deželi pripravljamo uže raprej.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. marca.

Predno je *Ignatiev* zapustil Dunaj, dal mu je naš cesar baje posebno odlikovanje, visok orden. Zagrebšk list poroča, da je cesar Andrassyju rekel glede orijentalnega vprašanja: „Storite kar hočete, le v kako vojsko zoper Rusijo me nikakor ne skušajte zapletati; enkrat sem uže izkušnjo imel in nečem več.“ Za tako mišljenje smo avstrijski Slovani cesarju hvaležni.

Nek sodelavec stare „Presse“ je bil pri Ignatievu na Dunaji in pripoveduje, da mu je Ignatiev rekel, da je imel od kraja evropskim kabinetom vprašanje staviti, ali naj ima biti orijentalno vprašanje evropsko ali le rusko. Anglijo zadene velika odgovornost, če do vojske pride. Rusija nema osvojevalne politike. Trocesarska zveza je zdaj v negativnej obliki svoj namen izpolnjevala, ali uže zdaj ima to zaslugo, da je za vsak slučaj uže za- branila evropsko vojsko. Rusija ne more dolgo plačevati brez ploda stroškov za mobilizacijo.

Vnanje države.

Črnogorski zastopniki v Carigradu nijso še dobili ukaza, vrniti se domov, pa tudi ne zmanjšati svoje mirovne uvete.

Ruska vojska ob rumunskej meji se baje zadnje dni giblje in premika proti jugu.

Iz *Rušćuka* se telegrafuje, da je turška vlada izdala ukaz, naj se 25.000 mož teritorialne vojske mobilizira v Donavskem vilajetu.

Iz *Carigrada* se javlja, da je „veliki“ magjarski general Klapka, ki je bil šel

Turkom v sili dobre vojaške svete dajat, naveličal se svojega magjarskega dela in zapustivši Carigrad, potegnil se v Nizzo. Nij li poguma imel na Donavo postaviti se pred Ruse?

Iz *Bertina* se javlja, da je general Ignatiev tja dospel in precej Bismarka obiskal.

Dopisi.

Od Drave 24. marca. [Izv. dopis.]

Čitavši v „Kärntisches Schulblatt“ št. 6. od dne 16. t. m. uведен članek: „Wie kann die Erlernung der deutschen Sprache in den kärntisch-slovenischen Schulen am ehestens erzielt werden?“ menil sem to bode uže zopet kaka „žvokljada“ ali celo kaka „ljubezenska izjava“ a la „Ajiram.“ In dosta se nijsem varal, kajti „švabski afterpedagog“ g. Valentinisch piše v tem članku tako abotno, da človek ne bi vedel, ali bi se mu smijal, ali ga pomiloval. Kam so uže naši renegati — nemčurji zabredli — pokazala je „žvokljada“ v ljubljanskej „Schl. Ztg.“ A tudi naš Janez se je oglašil in koroškej tetki poročal, česar ne zna; povedal je, da zna nekaj več, ko hruške peči. On namreč, kakor njegov odpadniški similis Žvokelj, povdarja, da bi se reklo „sove v Atene nositi“ hoteč dokazovati, kako je nemški jezik za koroške Slovence potreben „unumgänglich nothwendig“. Takoj v začetku omenja, da nekateri starši ne puste svojih otrok hoditi v tako šolo, kjer se ni zadostno nemški ne nauče. Tedaj to jeden uzrok meni g. V. Ali je to pravi dokaz, naj sodi naši čitatelji. Dalje se je naš Janez od g. Žvoklja naučil trditi, da je potrebno bolje gojiti nemščino v dvojezičnih šolah, ker imamo nemške srednje in visoke šole. Čisto po g. Žvoklju citira naš Janez tudi uže v

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Šestindvajseto poglavje.

(Dalje.)

Jerica je molčala in gospica Arnoldova je smeje nadaljevala: „Zdi se mi, da ga njegova nevesta preveč zanima.“

„Ali veste kaj o tej gospe Hollbrookovi?“ vprašala je Jerica.

„Ne dosta,“ odvrnil je gospod Arnold. „Včasih sem jo videl pri Klintonovih. Gospa je, kolikor se spominjam, lepa in ljubi lišp za družbo.“

„Jaz pa sem jo zelo pogostoma videla,“ rekla je Anica. „Surova, nemirna in ropotajoča žena je in vsa vstvarjena tako, da bode gospico Emilijo nesrečno delala.“

Žalost je spreletela Jeričino lice, gospod Arnold pa je grajljivo pogledal svojo hčer in rekel:

„Ana, kaj veš tudi, da govoriš resnico?“

„Špela Klintonova je moja priča. Sodim le po tem, kar sem slišala v šoli o njenej teti Arabeli, kot jo je navadno imenovala.“

„Kaj je Izabela tako slabo govorila o svojej teti?“

„Ne nalašč,“ odvrnila je Anica. „Mislila je, da jo močno hvali, a meni se nikdar nij dopadalo, kar je o njej pripovedovala.“

„Nikar je ne obsodimo, dokler je ne bode sami spoznali in presodili,“ rekel je gospod Arnold milo. „Morebiti se pokaže ravno nasprotje temu, kar ti misliš.“

„Kaj mi veste kaj povedati o Emiliji?“ vprašala je Jerica. „Ali se bode gospod Graham kmalu vrnil?“

„Ničesar,“ odgovorila je gospica Arnoldova. „Naznanilo sem videla le v časnikih. Kedaj ste pa sami zadnjikrat slišali o njih?“

Jerica je imenovala dan zadnjega lista, katerega jej je bila gospa Ellisova pisala, povedala je, kar je poročila o veseli družbi iz severnih krajev, ter je omenila, da je sedanja gospa Grahamova prej ko ne v listu popisana vdova.

„Ravno tista, nedvomljivo,“ rekel je gospod Arnold.

Ker so tako malo poznali posamezne razmere, nijso več dosta govorili o tej žentivi, temveč nagovarjali so se o drugih rečeh. Jerici vendar nij bilo mogoče, misliti na kaj drugega. Stvar je bila za Emilijo tako zelo važna, da se je zmerom povračavala k temu predmetu in da jej je bilo težavno dohajati misli in preobite besede gospice Ane Arnoldove. Ravno bi bila imela odgovoriti na vprašanje, katerega še celo slišala nij, vstopila sta nenadoma doktor Jeremija in njegova gospa ter jo rešila zadrege. Prvi je v roki držal zapečaten list na Jerico od gospoda Grahama napisan; izročivši ga jej mel: i je

„Slov. Nar.“ ovrženi razlog, da pri vojaščini nemščine zmožni mladenič napreduje. To so vam tedaj dokazi a la Janez Valentinič et Žvokelj. Dodal je članku tudi neki odluk koroškega deželnega šolskega sveta, kateri se glasi: „Der anfängliche Unterricht hat in der Muttersprache zu geschehen, (čudno, da koroški svetniki še to priznavajo. Pis.) mit der Erlernung der deutschen Sprache ist sofort zu beginnen, darin eifrigst fortzusetzen und es hat als Unterrichtssprache einzutreten, sobald das genügende Verständnis hierin vorausgesetzt werden kann.“ Temu ukazu ima učitelj „bei persönlicher Verantwortung nachzukommen.“ Bog pomagaj! — G. Valentinič na to razklada, kako bi se dalo doseči. On pravi: 1. Pri nazornem poduku, naj se otroku vse slovenski, a poleg tega naj bodo tudi „Sprachübungen“ v nemškem jeziku. Kako neumno! Kaj bi pa nemški učitelji rekli, ko bi se terjalo od njih tudi slovenske „Sprechübungen“ poleg nemških. In vendar bi moralo to biti, ako se v poštev jema število Slovencev in Nemcev. — Tako pravi g. V. vlove učenci vsak dan par nemških besedij. Tedaj hoče moderni pedagog g. V. zopet upeljati staro „reguljo“: „miza=tisch; riba=fisch, žaba=frosch“ itd. Kar on dalje čveka, nij vredno opombe, kajti slamo mlati je nevhvaležno delo.

Končno pravi naš Janez: „In der obren Abtheilung tritt die deutsche Sprache als Unterrichtssprache auf. — Ali je naš Janez — velik pedagog naj sodijo — naši čitatelji. Celo smešno je pa, kar trdi vas Janez, (učitelj) „soll vielmehr das Hauptgewicht auf den mündlichen Gebrauch der deutschen Sprache legen, das ist, er muss selbst deutsch sprechen und von den Schülern die Antworten in deutscher Sprache fordern und erhalten.“ Ali nij to posiljevanje „Nötzucht.“

Od Velike Nedelje 24. marca [Izv. dop.] 19. t. m. pobrala nam je nemila smrt Rajmunda Goričana, mladeniča v 21. letu svoje starosti. Sin tukajšnjega usnjarskega mojstra in vrlega narodnjaka Ferda Goričana je bil absolviran trgovinski akademikar. Lep pogreb, kakoršnega uže dolgo tukaj nismo imeli, kazal je, da je bil rajni res od vseh ljudij ljubljene, kateri so ga poznali, ker udeležilo se je pogreba poleg žlahte, prijateljev in znancev, mnogobrojno število domačega in tujega občinstva.

roke in je Ano Arnoldovo pogledavši, vskliknil: „No, gospica Ana, slišali bodemo na drobno o tej glasoviti ženitvi!“

Ko je videla Jerica, da bi njeni obiskovalci tako radi pozvedeli zapopadek lista, prosila jih je zanere, razpečatila list ter ga nagloma prečitala.

V zavitku so bile tri drobno pisane strani od gospe Ellisove in tudi precej dolg stavek od gospoda Grahama. Jerica se je čudila, da jej je pisal mož, ki se je bil jezen ločil od nje. Še bolj pa je hrepenela slišati o Emiliji. Zato je najprej čitala dopis oskrbnice, nadejaje se, da bode ta najbrže poročal o zaželenih novicah. Ta dopis se je glasil tako-le:

„V Novem Yorku 31. sušca 1852.

Draga Jerica!

Ker je bilo toliko Bostoncev v svatih, mislim si lahko, da ste uže slišali o gospod Grahamovi ženitvi. Vzel je vdovo Hollbroo-

Njegovi bivši kolegi iz Maribora so mu poslali lep venec z tribojnim narodnim trakom, kateri je imel naslov: „V spomin Tebi zvestih bratovskih dijakov“; iz Gradca, kjer je višje kupčijske šole obiskoval, so dohajali telegrami.

Ker je bil rajni odločen narodnjak, izgubili smo Slovenci v tem nadepolnem izobraženem mladeniču veliko, in potrebno je, da mu tukaj postavimo mali spominek. Bodi mu lahka zemljica.

Iz celjske okolice 24. marca.

[Izv. dop.] Vsak dan se bere o tatvini, roparstvu in o roparskih napadih; koliko pa se jih še zgodi, o kojih se niti poroča ne! V naši okolici imamo tudi v kratkominulemu času nekaj takih tatinskih slučajev zapisati. — Minoli semanji dan je v šentjurskeji cerkvi pobožno klečé molila pred velikim oltarjem neka ženska, koja je zmuznila prt raz oltar; nameravala je skoro gotovo si še kaj več osvojiti; a cerkovnik jo je pred zasačil, in dejali so jo pod ključ, dokler so jo žandarmi v Celje odpeljali. Govori pa se, da ta hlinjena cerkvena obiskovalka nij bila tatica, ampak bil je tat v ženskeji obleki. Doma bi imel biti — kakor je sam rekel v Vojniku, a drug pot je dejal zopet, da je od Nove cerkve. — Od 18. na 19. t. m. po noči so v Št. Jurji pri trgovcu g. Š. v štacuno zid prekopali lopovi in ga okradli. — Kdo so bili, se še ne ve. — V Hruševcu t. j. v nekeji vasi nad Št. Jurjem in Celjem so hudobneži pri nekem kmetu ukradli vola, gnali ga doli blizu vode Voglájine, privezali mu glavo k nekem drevesu za roge, ter mu odrezali raz eno pleče in eno stegno od 20—30 klgr. mesa in potem so ga ondi pustili. Vol je bil drugi dan se ve da mrtev; imel glavo za rogmi obsekano. — Pod Prožinom so minoli teden ondošnjemu oštirju N. tatovi v pohišje vlomili, ter mu od svinje, ki jo je ravno pred ta dan kupil in zaklal, vzeli pol špeha, stegno in krače; vzeli so mu tudi nekaj vina in nekaj so ga po kleti izpustili. — Podoba je, kakor bi se bila kaka tatinska četa v te kraje naselila, ker se taka zločinstva in tako pogosto godé. Kaj pa je temu uzrok? Premale kazni? Zlovoljna predrznost in lenoba — mrzenje do dela? Ali morda siromaštvo?

Iz Gorice 23. marca. [Izv. dop.]

Beseda, ki jo je napravila naša čitalnica dne 19. t. m. bila je prav za prav dobro obiskovana. Tu si zapazil vse stanove in mej-

kovo, ono, o katereji se vam uže pisala. Hotela ga je imeti in dobila ga je. Brez premislika lahko rečem, da je sam pri tem največ izgubil. On rad mirno živi in upanje na to je izgubil, — ubogi mož! — kajti ona ljubi nad vsem vesele družbe. V Havani je gospodu Grahamu hodila za petami, a mislim, da se je bil sam zavedal ter res nij nameraval vzeti jo za ženo. Ko smo prišli v Novi Orleans bila je uže tudi sama v mestu, in ob kratkem rečeno, dosegla je svoj namen ter se je poročila z njim. Emilija se je kaj lepo obnašala. Le besedice nij oporekla ter je ravnala z gospo tako uljudno, kot je le mogoče. A za milost božjo, kako se bode naša Emilija sprijaznila s tolikimi mladimi ljudmi, ki se sedaj neprestano krog nas sučejo, in kako bode prenašala toliko suma in ropota? Tudi jaz nijsem temu vajena in nočem trditi, da se mi dopada. Nova gospa je precej uljudna proti meni, odkar je dosegla svoj namen.

njimi bil je zastopan tudi oni stan, kateri je prava podloga našega naroda — kmeti stan, katerega v nekaterih krajih popolnem prezirajo in le mestjanstvo, ki je za nas — vsaj tam kjer jaz mislim, preveč uže izgubljeno. Prav dobro se še spominjam, kako se je v nekem mestu agitiralo, da je bila udeležba mestjanov živahna; celo vozove jim je dala narodna sranka na razpolago; mej tem ko se je okoličan — kmet povabiti pozabil. Vse drugače je pri nas. V okolici Goriškej bodeš pri vsakeji veselici zapazil dve tretjini kmetkega stanu pri čitalničnih zabavah in tudi Goriška čitalnica ima pri svojih besedah vedno lep broj posestnikov iz okolice. Prav tako sem radostnega srca zapazil i pri zadnji besedi 19. marca.

Imeli smo se prav po domače brez napetosti in delala se nij nobena razlika mej raznimi stanovi. Vsi smo bili židane volje do pozne ure.

Igra „I. II. in III. poglavje“ je bila dobro predstavljena, le nekateri gospodje so se preveč na suflerja zanašali.

Pevci so se dobro držali; posebno je dopadal kvartet: „V pozni uri“ in moral se je ponavljati. Po besedi so naši pevci do pozne ure zabavali in razšli smo se prav vselega duha.

Tedaj naše lepe Gorice ulice so začeli prekrščavati. Naj bode! Travniki je bil, je in bode ostal pri našem ljudstvu vedno travnik, naj laški mestni očetje makari na sleherni hiši napravijo ploščo: „piazza grande“ (veliki trg). To naj nas Goriške Slovence nikakor ne žali, vsaj imena Gorica vendar ne morejo prekrstiti, akoravno bi ga radi polasili naši odpadniki.

Minolo nedeljo so nepoznani tatovi se spravili nad kokoši in zavili 30 vratov. Kaj se hoče, velikonočni prazniki se bližajo in vsak si želi boljše juhe in slastnejšega vžitka nego ob navadnih dnevih. Policija jim ne more družega, nego voščiti dober tek!

Kakor je uže po „Soči“ znano, iskali so te dni zvijačni pobalini in nekateri bedasti gorjani, ki so pobalinom na limance šli in jim lepe svote v njihove sleparske želodce vrgli, zaklad ali „šac“ v bližnjem Panovcu. A pobalinom bilo je le to, da so kmetom denar izpulili in prevarjeni, kmetje so si lase pulili, davši tem sleparjem svoje krvavo zaslužene novce. No c. kr. sodnija je vendar storila svojo dolžnost in dala sleparje tja, kjer nij

Zdi se mi, da jej je zato, ker sem bila tako dolgo v rodbini, s katero se je sedaj sama združila. A Jerica, gotovo ste se čudili, kaj je z nami, ter bodete strmeli, da smo na potu domov — ali reči moram, da sem na potu domov (ker jaz edina se bodem precej vrnila domov) prišla v Novi York. Resnija je, da sem vam v Novem Orleansu večkrat hotela pisati, a bilo je toliko dela, da nijsem imela prilike, in prišedši na odurnem tem parobrodu sem v Novi York, nijsem mogla celi teden ničesa storiti. Emilija pa me je toliko silila, da nijsem smela dalje odlašati. Uboga Emilija! ne počuti se prav dobro; ne pravim, da bi bila ravno bolna, a zdi se mi, da je vsa potrta in razdraženih slabih čutnic. Kaj nagloma se utruji ter se hitro razdraži in vznemiri, kar se drugikrat nij zgodilo. Temu je kriva, zdi se mi, nova gospa in vse nje sestricine in druge neprijetne reči. Nikdar se ne pritoži in vsak bi mislil, da se močno veseli, da se je

muh. Obsodbo vam bom ob svojem času naznanil.

Gorica dobi novo pokopališče in dotična zidarska dela so bila oddana 20 t. m. po javnej dražbi za 21.429 gold. Torej Gorica postaja vedno lepša; nove hiše se množijo, nova pota oziroma ulice se odpirajo kljubu nasledkom „kraha“ in občeni mizeriji.

Od štajersko-ogerske meje
23. marca [Izv. dop.] Slovenci imamo obilo, še celo preobilo slovenskih časopisov. Slovenski časopisi izhajajo v 9 avstrijskih mestih, namreč v Ljubljani, Mariboru, Celovcu, Gradcu, Gorici, Trstu, Zagrebu, Beču in v — Buda-Pešti. Od vseh različnih, potrebnih in nepotrebnih slovenskih listov je najzanimivejši „Priatelj“, kojega ste uže omenjali v „Slovenskem Narodu“. „Priatelj“ je namenjen najsiromašnejši, najzanimarjenejši, naj bolj zapuščeni panogi slovenskega naroda, t. j. ogerskim Slovincem ali Prekmurcem. Ta veja slovenskega debela šteje okólo 55.000 duš, ki bivajo ob levem bregu Mure na štajerski meji, od tako zvanega Medjimurja do sv. Gottharda. Siromašno je to ljudstvo, rekel sem, kajti imajo le malo zemljišča, bogatinov mej njimi nij, razen magjarskih graščakov; zanemarjeno je v omiki, o kateri se po Ogorskem sploh veliko govoriti ne more; zapuščeno je, kajti nij ga mej njimi moža, ki bi jih napeljeval do večjega materialnega blagostanja, ali ki bi je navduševal za večjo omiko, in to zlasti v slovensko-narodnem duhu. Njih duhovniki nijso narodnjaki v tem smislu, kakor jih imamo mi Slovenci drugod obilo; slovenskih novin čitajo malo ali nič; njih učitelji so večinom malo izobraženi, toda z duhovni vred v toliko večjem strahu pred Magjari. Za razširjenje slovenskega duha, jezika in knjig mej ogerskimi Slovenci je bil v poslednjem času naj več storil č. g. G., ki je bival v sosedstvu teh naših bratov, v R., a se lani žalibog preselil v daljni T. — V tem žalostnem stanju bi ogerskim Slovincem sigurno največ koristil slovenski časnik, pisan v razumljivem slovenskem jeziku, obdelujoč kmetijstvo in zmerno politiko, razširjuoč narodno zavest, popularno znanost itd.

Tak časnik bi ondótnega seljaka vnelal za svoj jezik, učil ga, da je veja slovenskega in slovanskega debela in branil ga zatiravanja oholih Magjarov. V koliko izpolnuje to nalogo časopis, ki je namenjen tem Slovincem, razvideli bodo čitatelji iz sle-

oče zopet oženil; a celo zimo nij se videla posebno vesela in sedaj me vznemiruje, da je časih tako nejevoljna. Zmirom govori o vas ter je strahovito trpela, da nij dobila več nobenega lista. A naj vam omenim glavno stvar, da bodo vsi potovali v Evropo, Emilija in vsi. Dozdeva se mi, da to je sprožila nova gospa. Pa naj si je zmisli to kdor koli, sedaj je za trdno določeno. Gospod Graham je hotel, da bi potovala ž njimi, a jaz nijsem hotela ničesar slišati o tem. Ravno tako rada se bi dala obesiti, kot bi še enkrat šla na morje, in povedala sem mu to naravnost. Tako je pisal vam, da bi spremljali Emilijo. Če se ne bojite namorske bolezni, upam, ne bodete mu odrekli; ker strahovito bi bilo za Emilijo, ko bi morala najeti si tujko, in to veste, da zarad slepote zmirom katerega potrebuje. Ne mislim, da bi jo le količkaj veselilo potovanje; a prositi nij hotela, da bi doma ostala, bojé se, da bi oče mislil, da nema rada nove žene.

dečega objektivnega opisa „Priatelja“, ki se piše in izdaje nalašč za ogerske Slovence „Priatelj“ izhaja v Buda-Pešti; „podgovoren reditel“ mu je: Agustih Imre, cena mu je na 1/4 leta 60 kr. — (napreplača na štrtnjek leta zadene 60 krov.); „izhaja vsaki 1-i i 15-i dén“. Pred seboj številke 3 „tekaja“ (1877) meseca „svečena“, „slišca“ i „malega travna“. Jezik tega časopisa je sicer slovenski; a od književne naše slovenščine se jako razlikuje; pisan je največ v narečji ogerskih Slovencev; nekatere oblike so hrvatske, in to osobito glagolovi tvorni deležniki minulega časa. K tem tečaju rabi gajčico, a prej je pisal magjarski pravopis. Jezik ima obilo magjarizmov in germanizmov in več neslovenskih besedij. Pisatelj rabi ti, kateri si v mnogih krajih po Slovenskem govori, in zlasti med Prekmurci čisto izgovarja. Ako bi se pisatelju to v greh ne štelo, a pisanju ó mu čisto nič pritrđiti ne moremo. Duh „Priateljev“ je pa skozi in skozi neslovenski, marveč izključljivo magjarski in turški ter protiruski. „Cislajtanija“ mu je nemška polovica, a „Translajtanija“ ogerska polovica naše države. Magjarske velikane jako slavi; „Košut“ in „Deak“ sta tudi „Nemagjarom“ pravična moža, pravi on. Magjarom so Nemci v nagodbi premalo privolili. — Slike, koje prinaša, svedočijo še bolj njegov magjarizem. V njem nahajamo Košuta in njegov hram na Laškem; izročitev sablje ogerskih dijakov Kerimpaši, Midhat-pašo, „Edhem-pašo“ itd. O kmetijstvu ne prinaša nijednih spisov; politični članki so preobširni, popularno-znanstveni spisi nerazumljivi.

Naj ga čitajo ogerski Slovenci, da se slovenske besede ne odvadijo, ali pa naj ga ne čitajo, da se njegovega duha ne navzemo. — Za slovenskega novinarja je ta časopis zanimiva prikazen, za to sem ga vam opisal. Koristen pa je za slovanskega jezikoslovca v zadevi narečja ogerskih Slovencev.

Domače stvari.

— (Denes, veliki petek) bodo se pele v stolni cerkvi ob polu 8. zvečer skladbe, katere so zložili: Martini, dr. Fr. Witt, Uerlichs, A. Foerster, Palestrina, A. Rieder.

— (Vreme) se nam je zjasnilo in imamo sedaj uže drug lep solčen dan.

— (Za vrtarje.) G. F. Scholmajer priporoča v „L. Ztg.“, da bi se Dürrova knjiga o pridelovanju sočivja, izšla pri Bambergu, tudi

Kakor hitro odjadrajo — to bode zadnjega aprila, — vrnila se bodem domov v D — ter jim bodem gospodinjala, dokler bodo potovali.

Pisati imam vam še dostavek od Emilije. Zdi se mi, da družega nemam še pristaviti, kot da silno težko pričakujemo vašega odgovora. Še enkrat ponovim svojo nado, da ne bodete odrekli ter spremljali Emilijo.

Vaša, kaj odkritosrčna

Sara H. Ellisova.

Dostavek se je glasil tako-le:

„Nij mi treba dragej svoje Jerici povedati, kako zelo sem jo pogrešala in kako močno sem hrepenela, da bi se zopet sešla z njo; kako sem po noči in po dnevi mislila na njo ter prosila Boga, naj jo okrepi za mnoge izkušnje in bolečine. List, pisan kmalu po smrti gospoda Cooperja, je zadnji, ki mi je došel, in jaz ne vem, ali gospa Sullivanova še živi ali ne. Drago mi dete! odpiši mi pre-

v slovenskem jeziku na svitlo dala. Mi to le podpiramo. Še le potem se bode bolj razširila v deželi.

— (Roparji.) Iz Oplotnice se nam piše: V noči 20. t. m. pred polunočjo so roparji dekle tukajšnjega trgovca z lesom J. z nožem vrat. in sicer štirimi ranami prerezali, tako, da je v postelji v krvi bila o polunoči najdena. Trgovec in žena sta bila v krčmi, in roparji so dekle umorili in denarjev za 150 gl., puško in pistolo odnesli. — Hranilnične bukvice in dolžna pisma so pustili. Denes do 9. ure še nij sledu za roparji, kam so ali kdo so.

Razne vesti.

* (Čudna ženitev.) Na Poljskem se nek kmetijski fant poroči s 16 letnim dekletom in živila sta zadovoljna v zakonskem stanu dve leti. Le nekaj je mladega moža peklo, namreč, da potomstva nij bilo. To toži enkrat svojemu prijatelju, ta pa mu svetuje, naj da svojo soprogo preiskati. In pokazalo se je, da je bil mladi kmet pred dvema letoma vzel za ženo — šestnajstletnega fanta.

* (Zasuti.) Na Švicarskem je mala gorska vas, ki se zove Plonen, z enajstero hišami. 16. t. m. šlo je šest mož v les v grapo, ki je v znožji gore. Vrh gore je vlekel strašen vihar, zdolej pa so možje dobre volje sekali drva. Opoludne gredo vsi pod neko napuščeno skalo, da bi jedli, kar so soboj prinesli. Naenkrat se čuje grmenje in eden gre gledat ven, kaj je, pa vidi, da se vali strašen plaz. Hoče ubežati, a puh ga vrže na tla in sneg ga za vselej podspé. Ko zaupije, hoté drugi gledat iti, kaj je, a naenkrat jih zasuje sneg od vseh strani. Ropotanje valú se je daleč slišalo, in takoj se je zbralo iz več vasi okolo dvesto mož, ki so šli zasute odkopavat. Vse klicanje je bilo zastoj, snega pa toliko, da nijso vedeli, kje bi začeli sekati. K sreči so nekateri dobro vedeli, kje so oni možje sekali. Začeli so odkopavati in čez nekaj ur so res prišli do obutih mož. Bili so vsi živi, seveda na pol mrtvi od mraza. Kako hitro je plaz prišel, vidi se iz tega, da je eden še držal v levej kos kruha, v desnej pa nož, kakor je pri obedu sedel. Šestega podsutega nij bilo moč najti.

Tutet.

28. marca:

Evropa: Berger iz Gradca. — pl. Luschan iz Dunaja.

Pri Slonu: Zechini iz Dunaja. — Gründner iz Kočovja. — Winterman iz Dunaja. — Ravnikar iz Moravč. — Papa iz Kočovja.

Pri Matit: Giegl iz Dunaja. — Urbančič iz Turna. — Chico iz Celja. — Štaler iz Gradca. — Fink iz Kočovja. — Golob iz Vrhnike.

Dunajska borza 29. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gl. 65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68 „ — „
Zlata renta	77 „ 80 „

cej, če ne moreš priti sama k nam. Oče ti bode naznanil naše načrte, ter te povabil, da nas bi spremljala v Evropo. Srce mi bode veselja igralo, če morem drago Jerico vzeti sè soboj, ne pa, ko bi kakovo drugo dolžnost zarad tega zanemarila. Zanašam se na tebe, draga moja, da bodeš pravo določila. Slišala si, da se je oče oženil. To je uročilo mnogo sprememb za nas vse, a najbrže bodo te srečne za nas. Gospa Grahamova ima dve sestrine, ki ste z nami v veliki gostilni. Na potovanju nas bodete blezo spremljale in ste, kot slišim, kaj zali devojki, zlasti Špela Clintonova, ki si jo pred leti videla v Bostonu. Gospa Ellisova je sita pisanja in sklepa, predraga mi Jerica. Zagotovivši ti najsrčnejšo svojo ljubezen, ostanem tvoja

Emilija Grahamova.“

(Dalje prih.)

1860 drž. posojilo	109	"	50	"
Akcije narodne banke	816	"	—	"
Kreditne akcije	151	"	20	"
London	123	"	—	"
Napol.	9	"	83	"
C. k. cekini	5	"	74	"
Srebro	109	"	70	"
Državne marke	60	"	45	"

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalesciera du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želedu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezl naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečnosti, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolj nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Frešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in čutnicnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesciera prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutni po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalesciera popo nem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočim vsem bolnim to primerno prav ceró in okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušaatelj javnih višjih trgovskih šol.
Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celem životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnic, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zlažjali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesciera in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesciera zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne hvaležnosti in popojnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.716. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišanji v prsih.

Revalesciera je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalesciera-Biscuiten v pušicah in Revalesciera Chocolatée v prahu 12 tas 1 gl. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih zastojnih ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Gahr, J. Svoboda, lekar pri "zlatem orlu", v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnsbacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (86)

Izvrstne pirhe, pince in potice vsake sorte

priporoča

Sladničarnica Rudolfa Kirbischea,
(77-1) v Ljubljani, kongresni trg.

V mestu Brežicah se železnično postajo taistega imena, kjer so veliki in važni letni in tedenski sejmi, je

hôtel Klembas

na najbolj obljudenem kraju, z 4 gostovimi in 10 pasazijskimi sobami, 1 veliko dvorano z orkestrom, kuhinjo, kletni, prostornimi hlevi in sploh gospodarskimi poslopji, 1 mesnico, velikim dvoriščem in vrtom od 1. septembra t. l. z zemljišči ali brez njih, z sobnimi opravami ali brez njih, z sobnimi opravami ali brez njih za več let po prav ugodnih plačilnih pogojih v najem za oddati.

Več o tem poročajo Ivan Perdan, trgovec v Ljubljani, Vincenc Grebenc, trgovec v Brežicah in pa lastnik v Bičnici, pošta Sevnica (Lichtenwald).

Graške špiritne drože

dobivajo se vsak dan sveže (frišne) v prodajalnici steklenega blaga gosp. Franca Kolmana na glavnem trgu št. 236 iz prijaznosti do

(378-34) A. Schneiderja.

Menj ko pol kilograma (1 funt) se ne prodaje. Ravno kar je v „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 89 17 pol. Cena 60 kr.

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53-41)

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajскеj cesti v Ljubljani.

Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo ostajočega britanskega srebra, $\frac{1}{2}$ duc. 4 gl. Žilice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Žilice za jed, " 30, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, "kr. 60, 80, gl. 1, 1.20, 1.50.
- 1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3.50.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provincije takoj s poštnim povzetjem. (25-16)

Hiša na prodaj.

Na Gorenjskem, štiri ure od Škofje oke, blizu pošte v Gorenjivasi hiš. št. 1, pri idrijskej cesti je hiša na prodaj s sadnim vrtom, v tri nadstropja, pripravna za vsakovrstno kupčijo. V prvem nadstropju: dve sobi, ena kuhinja in dve kleti. V drugem nadstropju: štiri sobe in ena kuhinja. V tretjem nadstropju: ena soba, kuhinja in jedilna soba. Spodaj pod hišo dva magacina, pripravna za štacuno, zraven hiše hlev za osem konj s podom. Cena tri tisoč, dvesto goldinarjev avstr. velj. (74)

Ohranitev zdravja

obstoji večidel v čiščenji in snažnosti sokov in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja. To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem terjatvam najpopolnejše, ono oživlja celo delavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv, in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje. — Ono je za vse bolezni prebavenja, posebno za zarinjnost teka, kisló se riganje, napihovanje, bruhanje, želočni krč, zasliženje, krvavico (zlató žilo), prenatlačenja želočca z jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček, kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je razpoloženi. Razpošilja se na frankovane dopise proti poštnem povzetku na vse kraje.

Steinbruch pri Pešti 18. julija 1875.

Veleštovani gospod!

Dolžnost mi je, da vam obznanjam o izredno ugodnem učinku dr. Rose oživljavnega mazila. Več časa me je namreč mučilo tako želočno zio, da sem samo najlažje jedi užival, a se nikdar nasititi mogel. Če sem le kaj več jedel, ali pa kaj masnega užil, čutil sem težave in bolezni.

Rabil sem različna zdravila in sredstva, a vedno brez uspeha. Vaše izvrstno dr. Rose oživljavno mazilo mi je pa popolno zdravje dalo, in zahvaljuvaje se vam najsrčnejše, prošim vas še itd. (pride naročba).

Spoštovanjem
Josef Kasper.

V prijazno pozorjenje!

Da se ogne neljubim pomotam, naj p. n. naročniki povsodi izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila iz B. Fragnerjeve lekarne v Pragi zahtevajo, kajti zapazil sem, da se jemalcem marsikje, ako samo oživljavnega mazila zahtevajo, in ne izrečno: Dr. Rose oživljavnega mazila, kako ničvredno mešanico daje.

Pravo se oživljavno mazilo dr. Rose dobiva le v glavni zalogi narejalca B. Fragnerja, lekarna pri „črnem orlu“ v Pragi, ogel spornerske ulice št. 205-3.

V Ljubljani: pri lekarjih Gabriel Piccoli, Josipu Svobodi, Erasmus Birsiču; v Novem mestu: pri D. Rizoliču, lekarju; v Kočevju: pri Andreju Braunu.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel materijalne štacune imajo zaloge tega oživljavnega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravenje vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in 35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških poskušanj znano kot najgotovejši pripomoček za ozdravenje močno oglušeni, ter za pridobitev popolnem izgubljenega sluha. 1 steklenica 1 gold. av. velj. (76-1)

Vina prodaja!

Jakob Badl prodaje iz svojih kletij v Krapinskih toplicah na Hrvatskem (najbližje železniške postaje Zaprešič ali Poličane)

3000 veder vina

večidel lastnega pridelka, izvrstne kakovosti in zlatorumene barve, od let 1868, 1869, 1872 in 1875, avstr. vedro = 56 litrov od 8 goldinarjev višje.

Krapina-Toplice v marcu 1877.

(69-2)

M. Lentsche, prodajalnica špecerijskega in materijalnega blaga,

Preširnov trg, tik železnega mostu,

priporoča svojo veliko zalogo barv za sobne malarje in mastilce, kakor tudi čopiče vsake velikosti, na drobno in debelo po najnižej ceni.

(75-1)